

บทที่ 5

บทสรุป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิเคราะห์การใช้และข้อบกพร่องในการใช้ภาษาไทยของพิธีกรรายการเพลงไทยสากลที่เป็นรายการสดทางโทรทัศน์

ขอบเขตของการวิจัย

1. จากการสำรวจรายการเพลงไทยสากลทางโทรทัศน์ช่อง 3,5,7,9,11 และไอทีวี พบว่ารายการเพลงไทยสากลที่เป็นรายการสดมีเพียง 2 สถานีโทรทัศน์คือช่อง 5 และช่อง 7 ซึ่งมีรายการเพลงไทยสากลดังต่อไปนี้

สถานี	รายการ	เวลาถ่ายทอดสด	วันที่ถ่ายทอดสด
สถานีโทรทัศน์สีช่อง 5	รายการไอไอซี	12.30 – 13.30 น.	วันจันทร์-วันศุกร์
	รายการไฟว์ไลฟ์	00.20 – 01.20 น.	วันจันทร์-วันศุกร์
สถานีโทรทัศน์สีช่อง 7	รายการเพลงทะเลจอย	12.00 – 13.00 น.	วันจันทร์
	รายการเกมฮอตเพลงฮิต	12.00 – 13.00 น.	วันพฤหัสบดี

2. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลรายการเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคมถึง 31 ตุลาคม 2547 เป็นเวลาทั้งหมด 4 เดือน

วิธีดำเนินการวิจัย

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยบันทึกเสียงการออกอากาศ แล้วนำมาถอดข้อความเสียงของพิธีกร จากนั้นศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสรุปเป็นเกณฑ์ในการวิจัย โดยแบ่งเป็นลักษณะการใช้ภาษา ลักษณะการออกเสียง และข้อบกพร่องที่พบจากการวิจัย และนำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาไทยของพิธีกรรายการเพลงไทยสากลทางโทรทัศน์ที่เป็นรายการสด” มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาลักษณะต่างๆของการใช้ภาษาไทยของพิธีกรรายการเพลงไทยสากลทางโทรทัศน์โดยมีขอบเขตว่ารายการเพลงนั้นเป็นรายการสด โดยพิจารณาจากองค์ประกอบต่างๆของภาษาคือ ลักษณะการใช้ภาษาและลักษณะการออกเสียง

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการบันทึกเทปรายการเพลงทางโทรทัศน์ ซึ่งเลือกศึกษาเฉพาะรายการเพลงที่เป็นรายการสด จากการสำรวจรายการเพลงทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3,5,7,9,11 และไอทีวี พบรายการเพลงไทยสากลที่เป็นรายการสดทั้งหมด 4 รายการรวมพิธีกรทั้งหมด 20 คน และใช้เวลาในการเก็บข้อมูลเป็นเวลาทั้งหมด 4 เดือนคือ เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคมถึง 31 ตุลาคม 2547

จากการศึกษาครั้งนี้พบลักษณะในการใช้ภาษาไทยของพิธีกรดังนี้

1. ลักษณะการใช้ภาษา

1.1 การใช้คำสแลง

ลักษณะที่พิธีกรเลือกใช้คำสแลงสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ คำสแลงแท้และคำสแลงไม่แท้ โดยคำสแลงแท้ หมายถึง คำที่ไม่มีปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 อาจเป็นคำที่ผู้พูดคิดขึ้นมาใช้เองหรือคนทั่วไปนิยมใช้กันในช่วงเวลานั้น คำสแลงไม่แท้ หมายถึง คำที่มีปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 ซึ่งมีทั้งความหมายที่กว้างออกไป ใกล้เคียงความหมายเดิม หรือนำมาใช้ในความหมายใหม่ จากการใช้คำสแลงของพิธีกรปรากฏว่ายังมีการนำคำสแลงทั้งที่เป็นคำสแลงแท้และไม่แท้มาใช้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งข้อบกพร่องของการใช้คำสแลงทั้ง 2 ประเภทนี้เป็นการใช้คำสแลงเฉพาะกลุ่มคือกลุ่มวัยรุ่นที่สามารถเข้าใจความหมายของคำสแลงได้ดี แต่ถ้ากลุ่มผู้ชมที่เป็นผู้ใหญ่หรือเด็กอาจจะไม่เข้าใจความหมายของคำสแลงเหล่านั้นได้ ยกตัวอย่างข้อมูล เช่น “เมื่อกี้ก็เป็นแนวแบบว่าชิวๆ” (รายการเกมฮอตเพลงฮิต, 28 ตุลาคม 2547) โดยคำว่า “ชิว” มาจากคำว่า children นำมาใช้ในความหมายว่า “เด็กๆ”

1.2 การใช้คำที่เป็นภาษาต่างประเทศ

พิธีกรมักใช้คำภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีทั้งคำที่เป็นศัพท์เฉพาะตามรูปแบบของรายการ คำภาษาอังกฤษในวงการสื่อมวลชน และคำภาษาอังกฤษทั่วไปที่มีภาษาไทยใช้อยู่

โดยข้อบกพร่องของพิธีกรคือการเลือกใช้คำภาษาอังกฤษที่มีภาษาไทยใช้อยู่แล้ว ดังตัวอย่างข้อมูล เช่น "แต่เรามี choice ให้เลือกกัน" คำว่า choice หมายถึง ตัวเลือก ซึ่งมีคำใช้เป็นปกติอยู่แล้ว

1.3 การใช้คำหรือสำนวนที่ตรงตามความหมาย

ลักษณะการใช้คำและสำนวนที่พิธีกรใช้นี้เป็นลักษณะของการใช้ภาษาโดยทั่วไป ที่ต้องมีการสร้างภาพพจน์ เปรียบเทียบให้ผู้ฟังหรือผู้ชมคิดตามได้ง่าย ซึ่งการใช้คำและสำนวนของพิธีกรนี้ปรากฏการใช้สำนวนทั้งที่เป็นสำนวนไทย และคำในวงการค้ามวชน ข้อบกพร่องที่พบคือ การใช้สำนวนที่เพี้ยนไปจากสำนวนเดิม แต่ยังสื่อความถึงสำนวนนั้นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความตั้งใจหรือไม่ทราบสำนวนดั้งเดิมนั้นจึงนำมาใช้ผิด ตัวอย่างข้อมูล เช่น "กฤษฎีมานี้เหมือนปลาเนา ทั้งตัวเหม็นทั้งเซ่ง" (รายการไฟว์ไลฟ์, 28 กรกฎาคม 2547) สำนวนดั้งเดิมคือ ปลาเนาตัวเดียว เหม็นทั้งคอง

1.4 การใช้คำฟุ่มเฟือย

ลักษณะการใช้คำฟุ่มเฟือยของพิธีกรพบว่ามีการใช้คำเดิมขยายความหลายครั้งโดยไม่จำเป็นทั้งนี้เพื่อต้องการเน้นย้ำให้ผู้ชมเห็นภาพตาม เช่น "และคงจะได้ดูกันไปแล้ว ได้ยินกันไปแล้ว ได้ฟังกันไปแล้วบ้างนะฮะ" (รายการไฟว์ไลฟ์, 19 กรกฎาคม 2547) จากตัวอย่างนี้พิธีกรใช้คำซ้ำกัน จนดูฟุ่มเฟือย ควรแก้ไขเป็น และคงได้ดู ได้ฟังกันไปแล้วบ้างนะฮะ

1.5 การใช้คำที่ผิดแบบแผน

ลักษณะคำผิดแบบแผนที่พบมากคือการใช้คำลักษณะนาม โดยพิธีกรมักใช้ตัวเลข นำหน้าคำนามและไม่มีคำลักษณะนาม ซึ่งปกติรูปแบบคือ คำนาม-ตัวเลข-ลักษณะนาม แต่ข้อผิดพลาดนี้ไม่ถือว่ารุนแรงมากเพราะปัจจุบันในวงการค้ามวชนก็นำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย แต่ลักษณะที่ถือว่าเป็นข้อผิดพลาดที่ไม่ควรมองข้ามที่ปรากฏในการวิจัยครั้งนี้คือการใช้คำย่อ เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อ่านเป็น มอ-ชอ, การตัดคำ เช่น มหาวิทยาลัย อ่านว่า มะ-หา-ลัย และการอ่านหมายเลขโทรศัพท์ เช่น 0-2622-9000 ตามรูปแบบต้องอ่านเรียงตัว แต่พิธีกรอ่านว่า ศูนย์-สอง-หก-สอง-สอง-เก้าพัน จะเห็นได้ว่าลักษณะ 3 ประการหลังนี้พิธีกรยังไม่ใส่ใจในการใช้ภาษา เป็นการจงใจอ่านให้แปลกไปจากรูปแบบทั้งนี้ก็เพื่อความแปลกใหม่ สะดุดหูผู้ชมผู้ฟังเพราะเป็นการดึงดูดความสนใจนั่นเอง

1.6 การใช้ประโยค

การใช้ประโยคของพิธีกรพบข้อผิดพลาดทั้งการใช้ประโยคกรรมและประโยคที่เป็นสำนวนต่างประเทศ ตัวอย่างเช่น "อันนี้ร้องให้ด้วยความกลัวนะฮะ" (รายการไฟว์ไลฟ์, 15 กรกฎาคม 2547) ควรแก้ไขเป็น อันนี้ร้องไห้เพราะความกลัวนะฮะ เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

พิธีกรขาดทักษะในการใช้ภาษา มีการเปิดรับอิทธิพลการใช้ภาษาอังกฤษมากจนลืมลักษณะที่แท้จริงของภาษาไทยจนทำให้เกิดเป็นความเคยชิน แล้วนำไปใช้แบบผิดๆ

2. ลักษณะการออกเสียง

2.1 การออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ

จากจำนวนพิธีกรจำนวน 4 รายการรวมทั้งหมด 20 คน ผู้วิจัยทำการรวบรวมและศึกษาถึงลักษณะการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำเสียงละ 50 คำซึ่งเป็นเสียงที่พบใน 50 คำแรกที่พิธีกรแต่ละคนพูด พบว่าการออกเสียง ร มีอัตราความถูกต้องต่ำสุดคือ 10% สูงสุดคือ 100% เสียง ล ไม่มีความผิดพลาดเลย ถูกต้องทั้งหมด 100% และคำควบกล้ำมีอัตราความถูกต้องต่ำสุดคือ 38% สูงสุดคือ 94%

2.2 คำภาษาบาลีสันสกฤตตามอักขรวิธี

จากการวิจัยพบว่าพิธีกรมีข้อผิดพลาดในการอ่านคำบาลีสันสกฤตถึงแม้ว่าทางราชบัณฑิตยสถานจะมีการอนุโลมให้อ่านตามความนิยมได้ก็ตาม ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเป็นเพราะพิธีกรไม่รู้หลักในการออกเสียง ไม่เคยชินกับการออกเสียงซึ่งอาจเป็นเพราะไม่เคยใช้คำนั้นมาก่อน ออกเสียงแบบรวบรัดเกินไปโดยมีเวลาเป็นตัวกำหนดให้พิธีกรต้องออกเสียงโดยไม่ทันนึกถึงความถูกต้อง ตัวอย่างข้อมูล เช่น "ก็เลยทำสปอตโฆษณา" (รายการเพลงทะเลจุจอ, 30 สิงหาคม 2547) พิธีกรออกเสียงว่า โค-สะ-นา ซึ่งผิดไปจากเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถานที่ต้องอ่านว่า โคด-สะ-นา เป็นต้น

2.3 การเปลี่ยนแปลงเสียงในคำ

ธรรมชาติของการพูดอาจมีการเปลี่ยนแปลงเสียงของพยางค์ใดพยางค์หนึ่งเนื่องมาจากการพูดที่ต่อเนื่อง อาศัยความเร็วในการพูด จึงทำให้การออกเสียงในแต่ละครั้งมีการเปลี่ยนแปลงเสียงซึ่งแตกต่างไปจากภาษาเขียน แต่การวิจัยครั้งนี้มิได้ถือว่าการเปลี่ยนแปลงเสียงในคำเป็นปัญหาในการออกเสียง เพราะถือว่าเป็นเรื่องปกติของภาษาพูด ตัวอย่างเช่น "แล้ววิธีเลือกเพลงนี้คือมันเลือกอย่างไรคะ" (รายการเพลงทะเลจุจอ, 12 กรกฎาคม 2547) โดยคำว่า "อย่างไร" พิธีกรจะออกเสียงว่า "ยังไง" ซึ่งผู้ฟังสามารถเข้าใจได้และเป็นเรื่องปกติของภาษาพูด มิได้ถือเป็นข้อบกพร่องแต่อย่างใด

2.4 การตัดเสียง

การตัดเสียงของพิธีกรในบางคำอาจถือว่าไม่เหมาะสม เช่น อาจารย์ ตัดเป็น จารย์ เพราะเมื่อฟังแล้วรู้สึกว่าจะไม่สุภาพ แต่ในบางคำก็ไม่ถือว่าเป็นข้อผิดพลาดที่ร้ายแรงนัก

ตัวอย่างเช่น "พร้อมหรือยัง" พิธีกรจะตัดคำว่า "หรือ" ออกไปเป็น "พร้อมยัง" การตัดคำแบบนี้ไม่ถือเป็นปัญหาในการใช้ภาษา เพราะเป็นธรรมชาติของภาษาพูด แต่ทั้งนี้พิธีกรต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในการตัดเสียงในคำด้วย

2.5 การเติมเสียง

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่าพิธีกรมีการเติมเสียงในคำเพียง 3 คำซึ่งเป็นการเติมเสียงโดยปกติตามภาษาพูดที่ย่อมมีการออกเสียงเชื่อมกันระหว่างเสียงของพยางค์แรกกับพยางค์ต่อไป ตัวอย่างเช่น "หรือว่ากลัวแล้วตกใจ" (รายการไฟว์ไลฟ์, 17 กันยายน 2547) พิธีกรจะออกเสียงคำว่า "ตกใจ" เป็น ตก-กะ-ใจ การเติมเสียงลักษณะนี้ไม่ถือเป็นข้อบกพร่อง เพราะเป็นธรรมชาติของภาษาพูดในภาษาไทยที่มักจะมีการเชื่อมเสียงของพยางค์ในคำ

2.6 การกลมกลืนเสียง

การกลมกลืนเสียงส่วนใหญ่เป็นการกลมกลืนเสียงพยัญชนะท้ายในพยางค์แรกแล้วมีการออกเสียงกลมกลืนไปกับเสียงของพยัญชนะต้นในพยางค์ถัดไป ตัวอย่างเช่น "ไปๆทั้งนั้นเลย" (รายการไฟว์ไลฟ์, 16 สิงหาคม 2547) พิธีกรออกเสียงคำว่า "ทั้งนั้น" เป็น ทั้ง-จั้น

อภิปรายผลการวิจัย

ลักษณะการใช้ภาษาของพิธีกรในด้านการใช้คำพบว่ามีการใช้คำสแลง คำที่เป็นภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นคำภาษาอังกฤษที่มีภาษาไทยใช้อยู่แล้วและคำภาษาอังกฤษในวงการศึกษาหรือวิทยาศาสตร์ มีการใช้คำและสำนวนที่ผิด คำฟุ่มเฟือย คำผิดแบบแผน การใช้ประโยคกรรม ประโยคสำนวนต่างประเทศ การใช้คำต่างๆเหล่านี้ถือว่าเป็นข้อบกพร่องในการใช้ภาษาซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวีระ ไทยพานิช (2535, หน้า 31-35) และลักษณะ สตะเวทิน (2536, หน้า 28-29) ที่กล่าวถึงการใช้คำที่ควรหลีกเลี่ยงคือคำหยาบโลน คำภาษาต่างประเทศ คำสแลง คำฟุ่มเฟือย เป็นต้น ในด้านของลักษณะการออกเสียงพบว่ามีข้อบกพร่อง 2 ลักษณะที่พบมากและควรแก้ไขคือ การออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ และการอ่านคำภาษาบาลีสันสกฤตตามอักขรวิธีตั้งการศึกษาของสมพร มั่นตะสูตร (2525, หน้า 182) และวิจิตร อวระกุล (2534, หน้า 7) ซึ่งได้กล่าวถึงการใช้ภาษาในวิทยุและโทรทัศน์ว่ามีมากในเรื่องการออกเสียงผิดแปลก การออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ สำเนียง การใช้คำ สำนวนโวหารและรูปประโยค

จากการศึกษาวิจัยทำให้เห็นว่าภาษาไทยของพิธีกรมีข้อผิดพลาดหลายประการถึงแม้ว่าพิธีกรจะได้รับการกลั่นกรองและผ่านการทดสอบมาก่อนก็ตาม แต่ปัจจุบันพิธีกรโดยเฉพาะรายการที่มีกลุ่มผู้ชมเป็นวัยรุ่นนั้นมักนิยมใช้ภาษาที่แปลกใหม่ และแสดงอารมณ์ต่างๆ

ออกมาทางภาษาโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่ตามมา สาเหตุเนื่องมาจากการหวังผลประโยชน์ทางการค้า เพราะปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นสื่อวิทยุหรือสื่อโทรทัศน์ล้วนแล้วแต่มีการประกอบธุรกิจที่แพร่หลายและแข่งขันกันมากขึ้น ซึ่งการส่งเสริมการขายเพลงนั้นมักเป็นบริษัทผู้ผลิตเพลงนั้นๆ ที่มีกำลังทุนในการผลิตรายการของตัวเองทั้งรายการวิทยุส่งเสริมการฟังเพลง และรายการโทรทัศน์ ส่งเสริมการฟังและชมที่ได้ทั้งภาพและเสียงเรียกว่า "music video" ด้วยเพื่อสนับสนุนการขายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปริศนา ตันตินาคม (2538. หน้า 142) ที่กล่าวว่าลักษณะภาษาที่พิธีกรใช้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของรายการเป็นสำคัญกล่าวคือ จุดประสงค์ของรายการมุ่งเน้นที่จะนำเสนอความบันเทิงสู่ผู้ชม ดังนั้นจึงเป็นตัวกำหนดหลักที่ทำให้รูปแบบของการใช้ภาษามีลักษณะที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นภาษาพูดในชีวิตประจำวัน

ด้วยจุดประสงค์ของรายการพิธีกรจึงเป็นผู้ที่ต้องดึงความสนใจจากผู้ชมให้ได้ เพื่อแสดงถึงความเป็นพวกเดียวกัน เข้าใจและเข้าใจถึงความต้องการของกลุ่มผู้ชม ดังนั้นลักษณะการใช้ภาษาจึงต้องมีความแปลก สะดุดหู ใจผู้ชม อีกทั้งยังเป็นรายการสดที่ต้องทำงานแข่งกับเวลาจึงส่งผลให้พิธีกรคำนึงถึงเวลามากกว่าความถูกต้องในการใช้ภาษา จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ง่าย ซึ่งข้อผิดพลาดที่พิธีกรผู้ทำหน้าที่ของสื่อมวลชนนั้นต้องคำนึงถึงและให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งคือ เรื่องของการใช้คำที่ถูกต้องตามความหมายและหน้าที่ และคำที่ไม่ควรนำมาใช้จนพรั่นพรือคือคำสแลงและคำภาษาต่างประเทศ ส่วนในลักษณะของการออกเสียงที่ต้องใส่ใจมากที่สุดคือเสียง ร ล และคำควบกล้ำ อีกทั้งคำที่เป็นภาษาบาลีสันสกฤต พิธีกรต้องมีความรอบคอบในการออกเสียง และในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงเสียง การตัดเสียง การเติมเสียงและการกลมกลืนเสียง พิธีกรก็ไม่ควรมองข้ามเช่นกัน ถึงแม้ว่าอาจจะจะเป็นข้อผิดพลาดที่ไม่ร้ายแรงนัก แต่ก็ไม่ควรมองข้าม ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและถูกต้องในการใช้ภาษาอยู่ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะ

1. เสนอแนะความคิด

ผู้ผลิตรายการควรส่งเสริมการใช้ภาษาไทยโดยการจัดโครงการเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยของสื่อมวลชนเพื่อเผยแพร่ความรู้และปลูกฝังการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องให้กับเยาวชนที่สนใจ

2. เสนอแนะสิ่งที่ควรศึกษา

2.1 ควรมีการศึกษาลักษณะการใช้ภาษาของพิธีกรรายการโทรทัศน์ในรูปแบบอื่น เช่น รายการเกมโชว์หรือรายการวาไรตี้ต่างๆ เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาการใช้ภาษาในสื่อประเภทอื่นเพื่อดูถึงการเปลี่ยนแปลงและ
ข้อบกพร่องในการใช้ภาษาจากสื่อประเภทอื่น เช่น โฆษณาทางสื่อโทรทัศน์หรือโฆษณาทางสื่อวิทยุ
 เป็นต้น